

**PROGRAM REALIZACJI
WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W ROKU SZKOLNYM 2026/2027
W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. KS. JÓZEFA BARANOWICZA**

*„Wybierz pracę, którą kochasz, a nie będziesz musiał pracować
nawet przez jeden dzień w swoim życiu.”
- Konfucjusz*

**Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego
w Szkole Podstawowej im. ks. Józefa Baranowicza w Szczercowie
w roku szkolnym 2026/2027**

Podstawa prawna:

- ✓ Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej reguluje m.in. **ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 820) – art.98 ust. 1 pkt 16**, w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia, a także wymieniając zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako jedne z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Szczegółowe regulacje wprowadzają rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej, m.in. w sprawie doradztwa zawodowego, w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół oraz w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno -pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
- ✓ **Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325 ze zm.) – § 5 ust.1.**

Działania związane z doradztwem zawodowym to ogół zaplanowanych i systematycznych działań podejmowanych przez przedszkole, szkołę lub placówkę, których celem jest przygotowanie uczniów do podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych oraz wspieranie ich w tym. Działania te obejmują m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, działania skierowane do rodziców i nauczycieli, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Program stanowi realizację koncepcji orientacji zawodowej, w której uwzględnia się etapy rozwojowe uczniów oraz specyfikę szkoły. Program realizacji doradztwa zawodowego to ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów poszczególnych klas pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy.

Przewidziane w programie działania związane z doradztwem zawodowym są powiązane z treściami kształcenia, co umożliwia uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą, a swoją dalszą edukacją i przyszłą karierą zawodową. W kształtowaniu orientacji zawodowej w niniejszym programie ważną rolę odgrywa rozwijanie kompetencji kluczowych w ramach podstawy programowej, tj. postaw kreatywności, przedsiębiorczości, innowacyjności i współpracy zespołowej. Nauczyciele realizujący niniejszy program orientacji zawodowej jednocześnie podejmują wspólne działania mające na celu angażowanie rodziców, innych nauczycieli, pracowników szkoły i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w wypracowanie efektów kształcenia zapisanych w podstawie programowej.

Działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego (WSDZ) umożliwiają:

- uzyskanie przez uczniów dostępu do wsparcia z zakresu doradztwa zawodowego,
- wsparcie rodziców w związku z udzielaniem przez nich pomocy w podejmowaniu przez dzieci decyzji edukacyjno-zawodowych,
- wzbogacenie oferty szkoły i jej promocję w obszarze działań z zakresu doradztwa zawodowego,
- przejrzystość i ciągłość oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz WSDZ oraz określenie zakresu ich odpowiedzialności,
- zaplanowanie działań w cyklu kształcenia.

ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Celem doradztwa zawodowego realizowanego w szkole jest przygotowanie uczniów do refleksyjnego wyboru dalszej ścieżki kształcenia oraz zawodu.

Doradztwo zawodowe realizowane w Szkole Podstawowej im. Ks. J. Baranowicza w Szczercowie ukierunkowane jest na:

- rozwijanie kompetencji karierowych ucznia
- wspieranie kompetencji doradczych nauczycieli
- wspieranie kompetencji doradczych rodziców

- wykorzystywanie lokalnych zasobów dla wspierania procesów decyzyjnych ucznia w zakresie wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej.

Cele ukierunkowane na ucznia:

- rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej
- kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych
- kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej
- przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie
- rozwijanie kompetencji, które pozwalają na rozwój zawodowy w różnych firmach, w odmiennych rolach zawodowych i na różnych etapach kariery (np. organizacja pracy, analityczność, rozwiązywanie problemów, planowanie strategiczne, praca zespołowa, komunikacja, kreatywność)
- rozwijanie umiejętności uczenia się
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej
- redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Cele ukierunkowane na nauczycieli:

- budowanie zaangażowania w zakresie realizowania procesów wspierania decyzji edukacyjnych i zawodowych ucznia
- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach
- rozwijanie kompetencji doradczych nauczycieli
- wskazanie na źródła informacji dotyczące informacji na temat ofert edukacyjnych i doradczych na terenie powiatu bełchatowskiego.

Cele ukierunkowane na rodziców:

- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach
- aktualizacja wiedzy na temat ofert szkół ponadpodstawowych w województwie łódzkim
- aktualizacja wiedzy na temat procedur rekrutacyjnych do szkół ponadpodstawowych
- udzielanie pomocy w procesie rozpoznawania predyspozycji zawodowych ucznia
- rozwijanie kompetencji doradczych rodzica, wskazanie obszarów wsparcia doradczego
- wzmacnianie proaktywnej postawy rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych przez ich dziecko
- wskazanie rodzicom aktualnych i rzetelnych merytorycznie źródeł informacji

Formy pracy

- ◆ obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII
- ◆ lekcje z wychowawcą
- ◆ doradztwo indywidualne (realizowane w indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym)
- ◆ warsztaty doradcze realizowane we współpracy z sojusznikami
- ◆ spotkania z ekspertami
- ◆ wycieczki zawodoznawcze
- ◆ formy wizualne – strona internetowa szkoły, gazetki, prezentacje multimedialne itp.

	Cele orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego	Działania związane z realizacją orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego skierowana do uczniów	Tematyka działań – realizowane poszczególne treści programowe	Osoby odpowiedzialne, terminy realizacji działań	Metody i formy realizacji działań

DLA KLAS 0	rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka; redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej; kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych; pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i zdolności; rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności	1) badanie zapotrzebowania na działania doradcze w klasie – określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów; 2) realizacja treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w trakcie bieżącej pracy z uczniami (rozbudzenie świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwianie poznania siebie i swoich predyspozycji zawodowych); 3) współpraca wychowawców klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów; 4) organizacja konkursów plastycznych z zakresu orientacji zawodowej; 5) organizowanie kącików, wystaw o tematyce edukacyjno-zawodowej; 6) kontakt z rodzicami w kontekście wykonywanego	1. Poznanie siebie Dziecko: 1.1 określa, co lubi robić; 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań; 1.3 określa, co robi dobrze; 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wynikało dla niego i dla innych. 2. Świat zawodów i rynek pracy Dziecko: 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie; 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby; 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę; 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej realizują treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej, przygotowują uczniów do udziału w konkursach plastycznych z orientacji zawodowej; tworzą w sali kąciki zainteresowań dotyczące zawodów. Doradca zawodowy - wspomaga wychowawców w realizacji treści z zakresu orientacji zawodowej, organizuje spotkania z przedstawicielami zawodów, wycieczki związane z poznawaniem świata zawodów. Psycholog - wspiera wychowawców w zakresie treningu kompetencji miękkich.	Metody: 1) wywiad, 2) zajęcia grupowe z zastosowaniem metod aktywizujących w pracy z uczniami, dobieranych z uwzględnieniem m.in. wieku uczestników zajęć oraz celów, jakie mają być osiągnięte (np. aktywizujące problemowe – burza mózgów, dyskusja, metoda dramy – inscenizacje i odgrywanie ról, metody aktywizujące, metody audiowizualne – filmy edukacyjne, zasoby Internetu, programy multimedialne, prezentacje multimedialne, treningi
----------------------------------	--	---	--	---	--

		przez nich zawodu oraz możliwości zaproszenia klas do ich miejsca pracy; 7) organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów (zgodnie z realizowanymi treściami podstawy programowej); 8) nawiązanie i utrzymanie kontaktu z różnymi osobami (w kontekście poznawania różnych zawodów i dziedzin, jakimi zajmują się inni), spotkania z ciekawymi ludźmi z różnych sektorów:	i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej. 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Dziecko: 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej); 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć. 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Dziecko: 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać; 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu; 4.3 podejmuje próby		umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki, techniki plastyczne, metody wzmacniające – myślenie kreatywne, gry i zabawy); 3) wycieczki tematyczne (w tym do zakładów pracy); 4) projekty edukacyjne (np. Dzień Zawodów); 5) spotkania i warsztaty dla rodziców i z rodzicami na temat tego, jak rozmawiać z dziećmi o ich przyszłości edukacyjno-zawodowej; 6) uroczystości, imprezy; 7) spotkania z przedstawicielami różnych zawodów w uzgodnieniu z
--	--	--	---	--	---

			decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.		rodzicami i doradcą zawodowym; 8) grupowe zajęcia z doradcą zawodowym, np. konkursy zawodoznawcze, gry tematyczne, łamigłówki. Formy pracy adresowane do nauczycieli – specjalistów: 1) warsztaty dla chętnych nauczycieli z zakresu poradnictwa zawodowego dla uczniów; 2) indywidualne spotkania z doradcą zawodowym; 3) udział w zajęciach otwartych prowadzonych przez doradcę zawodowego; 4) udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa
--	--	--	--	--	---

					zawodowego.
DLA KLAS I-III	wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji	1) badanie zapotrzebowania na działania doradcze w klasie – określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów; 2) realizacja treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w trakcie bieżącej pracy z uczniami (rozbudzenie świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwianie poznania siebie i swoich predyspozycji zawodowych); 3) współpraca wychowawców klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla	1. Poznanie siebie Uczeń: 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać; 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób; 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi; 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach; 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wynikało dla niego i dla innych. 2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń:	Dyrektor odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym, współpracuje z doradcą zawodowym, wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej a instytucjami zewnętrznymi, zapewnia warunki do realizacji w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz wspomaga realizację tych działań. Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej realizują treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego, przygotowują uczniów do udziału w	Metody: 1) wywiad, kwestionariusz, ankiety 2) zajęcia grupowe z zastosowaniem metod aktywizujących w pracy z uczniami, dobieranych z uwzględnieniem m.in. wieku uczestników zajęć oraz celów, jakie mają być osiągnięte (np. aktywizujące problemowe – burza mózgów, dyskusja, metoda dramy – inscenizacje i odgrywanie ról, metody

	uczniów; 4) organizacja konkursów zawodoznawczych; 5) zakładanie i prowadzenie kół zainteresowań oraz zajęć dodatkowych; 6) organizowanie kącików, wystaw o tematyce edukacyjno-zawodowej; 7) współpraca doradcy zawodowego z innymi nauczycielami i specjalistami – udzielanie porad i konsultacji indywidualnych; 8) kontakt z rodzicami w kontekście wykonywanego przez nich zawodu oraz możliwości zaproszenia klas do ich miejsca pracy; 9) organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów (zgodnie z realizowanymi treściami podstawy programowej); 10) organizowanie uroczystości i imprez szkolnych z przedstawicielami instytucji rynku pracy; 11) projekty edukacyjne – wzmacnianie postawy samodzielności i	2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie; 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach; 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach; 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje; 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu; 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny. 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń: 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania	konkursach, np. zawodoznawczych, organizują w sali np. kąciki zainteresowań o tematyce edukacyjno-zawodowej przez cały rok szkolny, w trakcie bieżącej pracy z uczniami. Psycholog prowadzi zajęcia i warsztaty (podczas godziny wychowawczej czy zastępstwa) z uczniami z umiejętności miękkich (komunikacji, zarządzania czasem, pracy w grupie – w zależności od potrzeb), w trakcie całego roku szkolnego. Pedagog nawiązuje kontakt z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz pozostałymi realizatorami działań WSDZ (np. przedsiębiorcami, pracodawcami, osobami zatrudnionymi w korporacji w dziale HR, coachami, trenerami) – w trakcie całego roku szkolnego.	aktywizujące testowe – kwestionariusze, ankiety, testy, metody audiowizualne – filmy edukacyjne, zasoby Internetu, programy multimedialne, prezentacje multimedialne, treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki, techniki plastyczne, metody wzmacniające – myślenie kreatywne, gry i zabawy); 3) wycieczki tematyczne (w tym do zakładów pracy); 4) projekty edukacyjne (np. Dzień Zawodów); 5) spotkania i warsztaty dla rodziców i z
--	--	--	---	--

		odpowiedzialności uczniów; 12) nawiązanie i utrzymanie kontaktu z różnymi osobami (w kontekście poznawania różnych zawodów i dziedzin, jakimi zajmują się inni), spotkania z ciekawymi ludźmi z różnych sektorów: bezpieczeństwa i ratownictwa, demokracji i dialogu społecznego, dobroczynności, działalności międzynarodowej, działań strażniczych, edukacji i wychowania, ekologii i zrównoważonego rozwoju, ekonomii społecznej i rynku pracy, kultury i historii, mediów, nauki i techniki, nowych technologii, ochrony zdrowia, polityki społecznej, rozwoju lokalnego, sportu i hobby; wolontariat, współpraca z biznesem, współpraca z uczelniami.	nowych umiejętności; 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć; 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich. 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń: 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić; 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.	Doradca zawodowy współpracuje z nauczycielami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym zgodnie z kalendarzem zadań doradcy. Psycholog organizuje spotkania i warsztaty dla rodziców i z rodzicami na temat tego, jak rozmawiać z dziećmi o ich przyszłości edukacyjno-zawodowej, nawiązuje kontakt z realizatorami działań WSDZ (np. PPP, PUP-em, przedsiębiorcami, pracodawcami, osobami zatrudnionymi w korporacji w dziale HR, coachami, trenerami) w trakcie roku szkolnego. Nauczyciel – bibliotekarz wraz z doradcą zawodowym organizują cykliczne czytanie wierszy o zawodach dla najmłodszych uczniów, konkurs recytatorski o zawodach dla klas I-III w trakcie roku szkolnego	rodzicami na temat tego, jak rozmawiać z dziećmi o ich przyszłości edukacyjno-zawodowej; 6) uroczystości, imprezy; 7) spotkania z przedstawicielami różnych zawodów w uzgodnieniu z rodzicami i doradcą zawodowym; 8) grupowe zajęcia z doradcą zawodowym, np. konkursy zawodoznawcze, gry tematyczne, łamigłówki. Formy pracy adresowane do nauczycieli – specjalistów: 1) warsztaty dla chętnych nauczycieli z zakresu poradnictwa zawodowego dla
--	--	---	---	---	--

				(zgodnie z kalendarzem pracy bibliotekarza). Nauczyciel – wychowawca włącza w zajęcia realizowane w świetlicy treści z zakresu orientacji zawodowej, organizuje kąciki zawodoznawcze, rozpoznaje i wspiera uzdolnienia dzieci przez cały rok szkolny. Pielęgniarka współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie działań związanych z doradztwem (organizuje spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo, kształtowania właściwych nawyków, udziela informacji zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów) przez cały rok szkolny.	uczniów; 2) indywidualne spotkania z doradcą zawodowym; 3) udział w zajęciach otwartych prowadzonych przez doradcę zawodowego; 4) udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego.
DLA KLAS IV-VI	poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi	1) określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów; 2) eksponowanie treści z zakresu nauczania z	1. Poznawanie własnych zasobów Uczeń: 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz	Pedagog utrzymuje stały kontakt z poradnią psychologiczno-pedagogiczną w zakresie wspierania wyborów edukacyjnych.	Metody: 1) badanie zapotrzebowania na działania doradcze w klasie (wywiad, kwestionariusz,

	zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji	treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego; 3) włączenie do planów wychowawczych zagadnień z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego; 4) współpraca z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów; 5) realizacja tematów związanych z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym; 6) włączanie się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty); 7) współpraca z rodzicami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym; 8) współpraca doradcy zawodowego z innymi nauczycielami i specjalistami	kompetencje; 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość; 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców. 2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń: 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach; 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka; 2.3 podaje czynniki	Doradca zawodowy utrzymuje stały kontakt z pozostałymi realizatorami działań WSDZ (np. PUP-em, przedsiębiorcami, pracodawcami, osobami zatrudnionymi w korporacji w dziale HR, coachami, trenerami) według harmonogramu działań. Doradca zawodowy współpracuje z nauczycielami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym zgodnie z kalendarzem zadań doradcy. Psycholog organizuje spotkania i warsztaty z rodzicami i dla rodziców na temat tego, jak rozmawiać z dziećmi o ich przyszłości edukacyjno-zawodowej, nawiązuje kontakt z realizatorami działań WSDZ (np. PPP, PUP-em, przedsiębiorcami, pracodawcami, osobami zatrudnionymi w korporacji w dziale HR, coachami,	ankiety), 2) warsztaty z psychologiem i pedagogiem dla uczniów z zakresu kompetencji miękkich (doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, współdziałania w grupie, radzenia sobie ze stresem); 3) udostępnianie informacji o zawodach, szkołach; 4) spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, udzielanie indywidualnych porad uczniom; 5) organizowanie wycieczek do zakładów pracy; 6) spotkania z przedstawicielami różnych zawodów w uzgodnieniu z
--	--	--	---	--	--

		w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym; 9) włączanie w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej; 10) wskazywanie uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu; 11) udzielanie uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego; 12) opracowanie, aktualizowanie i udostępnianie zasobów biblioteki szkolnej, dotyczących doradztwa zawodowego; 13) organizowanie dla uczniów spotkań z pielęgniarką szkolną dotyczących dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów; 14) umożliwienie poznania i	wpływające na wybory zawodowe; 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą. 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń: 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki; 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć; 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy. 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń:	trenerami) w trakcie całego roku szkolnego. Nauczyciel – bibliotekarz współpracuje z doradcą zawodowym, innymi nauczycielami i specjalistami, opracowuje i analizuje zasoby biblioteczne dotyczące doradztwa zawodowego, włącza się w organizację projektów z zakresu doradztwa zawodowego przez cały rok szkolny. Nauczyciele – wychowawcy włącza w zajęcia realizowane w trakcie lekcji wychowawczych, świetlicy treści z zakresu orientacji zawodowej, organizuje kąciki zawodoznawcze, rozpoznaje i wspiera uzdolnienia dzieci przez cały rok szkolny. Pielęgniarka współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie działań związanych z doradztwem	rodzicami i doradcą zawodowym; 7) grupowe zajęcia z doradcą zawodowym, np. konkursy zawodoznawcze, Formy pracy adresowane do nauczycieli: 1) warsztaty dla nauczycieli chętnych z zakresu poradnictwa zawodowego dla uczniów; 2) indywidualne spotkania z doradcą zawodowym; 3) pomoc w opracowaniu scenariuszy zajęć realizowanych podczas godzin wychowawczych.
--	--	---	--	---	--

		współdziałania z organizacjami pozarządowymi, np. w formie wolontariatu (w kontekście poznawania różnych zawodów i dziedzin, jakimi zajmują się inni), spotkania z ciekawymi ludźmi z różnych sektorów: bezpieczeństwa i ratownictwa, demokracji i dialogu społecznego, dobroczynności, działalności międzynarodowej, działań strażniczych, edukacji i wychowania, ekologii i zrównoważonego rozwoju, ekonomii społecznej i rynku pracy, kultury i historii, mediów, nauki i techniki, nowych technologii, ochrony zdrowia, polityki społecznej, rozwoju lokalnego, sportu i hobby; wolontariat, współpraca z biznesem, współpraca z uczelniami.	4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych; 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.	(organizuje spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo, kształtowania właściwych nawyków, udziela informacji zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów) w trakcie roku szkolnego. Uczniowie starszych klas (VIII) opowiadają młodszemu kolegom (VII), w jaki sposób wybierali szkołę, kiedy najlepiej zacząć i jak to robić, przygotowują informacje, tworzą rysunki, wyszukują ciekawe cytaty na tablicę ścienną czy do gazetki szkolnej, dzielą się swoimi pasjami i zainteresowaniami z innymi, biorą udział w wolontariatach w trakcie roku szkolnego.	
DLA KLAS VII - VIII	przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania	1) określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów; 2) diagnozowanie zapotrzebowania uczniów,	1. Poznanie własnych zasobów Uczeń: 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;	Pedagog utrzymuje stały kontakt z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i pozostałymi realizatorami działań WSDZ (np. PUP-em,	Metody: 1) badanie zapotrzebowania na działania doradcze w klasie, wywiad, kwestionariusz,

	przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji	rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym; 3) konsultacje indywidualne z uczniami i rodzicami – pomoc uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej; 4) organizowanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły, podnoszącej efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem; 5) realizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego – grupowe zajęcia z doradcą i wynikające z ramowego planu nauczania, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uczniami; 6) organizowanie wspomagania realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego; 7) współpraca z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ucznia; 8) organizowanie szkolnych	1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe); 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł; 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych; 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej; 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji; 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb. 2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń:	przedsiębiorcami, pracodawcami, trenerami) godnie z kalendarzem zadań doradcy zawodowego. Doradca zawodowy realizuje zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uczniami klas VII i VIII, współpracuje z nauczycielami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym, planuje, koordynuje, monitoruje i dokonuje ewaluacji działań związanych z doradztwem, podejmowanych przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami, wspólnie z zespołem przygotowuje i aktualizuje plan WSDZ, gromadzi i udostępnia zasoby związane z orientacją i doradztwem zawodowym) zgodnie z kalendarzem zadań doradcy.	ankiety; 2) zajęcia grupowe z zastosowaniem metod aktywizujących w pracy z uczniami, dobieranych z uwzględnieniem m.in. wieku uczestników zajęć oraz celów, jakie mają być osiągnięte; 3) warsztaty z psychologiem i pedagogiem dla uczniów, doskonalące umiejętności w zakresie kompetencji miękkich (komunikacji interpersonalnej, współdziałania w grupie i radzenia sobie ze stresem); 4) foldery, plakaty – udostępnianie informacji o zawodach, szkołach;
--	--	--	--	--	--

	targów edukacyjnych w ramach Szkolnych Dni Kariery 9) pomaganie uczniom w przygotowaniu Indywidualnych Planów Działania; 10) prowadzenie kół zainteresowań; 11) organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy; 12) informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych, o wydarzeniach takich jak targi edukacyjne; 13) organizowanie wycieczek zawodoznawczych; 14) umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowych poprzez strony internetowe, Facebook, tablice informacyjne, e-dziennik; 15) organizowanie zajęć w świetlicy szkolnej, związanych z orientacją zawodową; 16) organizowanie kącików zawodoznawczych, w np.	2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania; 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców; 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy; 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka; 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy; 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową; 2.7 dokonuje autoprezentacji. 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń:	Psycholog organizuje spotkania i warsztaty z rodzicami i dla rodziców na temat tego, jak rozmawiać z dziećmi o ich przyszłości edukacyjno-zawodowej, utrzymuje kontakt z realizatorami działań WSDZ (np. PPP, PUP-em, przedsiębiorcami, pracodawcami, osobami zatrudnionymi w korporacjach w dziale HR, coachami, trenerami) w trakcie roku szkolnego. Nauczyciel – bibliotekarz współpracuje z doradcą zawodowym, innymi nauczycielami i specjalistami, opracowuje i analizuje zasoby biblioteczne dotyczące doradztwa zawodowego, włącza się w organizację projektów z zakresu doradztwa zawodowego przez cały rok szkolny. Nauczyciel – wychowawca	5) targi pracy, warsztaty, wystawy, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów – udzielanie indywidualnych porad uczniom; 6) wycieczki do zakładów pracy; 7) przygotowanie z uczniami Indywidualnych Planów Działania, 8) organizacja spotkań z przedstawicielami różnych zawodów; 9) grupowe zajęcia z doradcą zawodowym; 10) realizacja projektów edukacyjnych z zakresu świata zawodów, np. Szkolne Dni Kariery, konkursów zawodoznawczych; 11) organizowanie kącików zawodoznawczych;
--	--	---	---	---

	światlicy szkolnej; 17) udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów, e-zasobów), ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych; 18) realizacja projektów edukacyjnych tematycznie powiązanych z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym; 19) organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym, np. konkursów, festiwali, prezentacji zawodów; 20) organizowanie różnych akcji z innymi szkołami, np. targów szkół, mini targów pracy, spotkań z uczniami tych szkół, kontakt z doradcą zawodowym (koordynatorem doradztwa zawodowego) i z pozostałymi nauczycielami; 21) możliwość współdziałania z organizacjami pozarządowymi (np. w formie wolontariatu) w kontekście poznawania	3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji; 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów; 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej; 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie. 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń: 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym; 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne	włącza w trakcie lekcji wychowawczych, lekcji w światlicy treści z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego, organizuje kąciki zawodoznawcze przez cały rok szkolny. Pielęgniarka współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie działań związanych z doradztwem (organizacja spotkań dotyczących dbania o zdrowie i bezpieczeństwo, kształtowania właściwych nawyków, udzielanie informacji zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów) w trakcie roku szkolnego. Koordynator doradztwa zawodowego i pozostali nauczyciele współpracują z innymi szkołami w zakresie wspólnej organizacji różnych przedsięwzięć, np. targów szkół, mini targów pracy,	12) zorganizowanie Szkolnego Koła Doradztwa Zawodowego 13) organizacja spotkań dotyczących dbania o zdrowie i bezpieczeństwo, kształtowania właściwych nawyków, udzielania informacji zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów; 14) sesje indywidualne lub/i warsztaty dla młodzieży, rodziców, nauczycieli i dyrektora z coachem, osobami z działu HR przedsiębiorstw, psychologiem; 15) panele informacyjne.
--	---	--	--	---

		różnych zawodów i dziedzin, jakimi zajmują się inni, spotkania z ciekawymi ludźmi z różnych sektorów: bezpieczeństwa i ratownictwa, demokracji i dialogu społecznego, dobroczynności, działalności międzynarodowej, działań strażniczych, edukacji i wychowania, ekologii i zrównoważonego rozwoju, ekonomii społecznej i rynku pracy, kultury i historii, mediów, nauki i techniki, nowych technologii, ochrony zdrowia, polityki społecznej, rozwoju lokalnego, sportu i hobby; wolontariat, współpraca z biznesem, współpraca z uczelniami; 22) spotkania z doradcą zawodowym Powiatowego Urzędu Pracy (PUP) – wskazanie uczniom, jak skutecznie poszukiwać pracy, jak sporządzić dokumenty aplikacyjne, jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej, jakie wymogi stawiają pracodawcy kandydatom do	zasoby; 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy; 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.	spotkań z uczniami tych szkół – zgodnie z harmonogramem. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna (PPP) utrzymuje kontakt z doradcami zawodowymi, którzy mogą być wsparciem w przeprowadzeniu zajęć w szkole – zgodnie z ustalonym harmonogramem. Doradca zawodowy Powiatowego Urzędu Pracy (PUP) prowadzi panele informacyjne o tym, co wziąć pod uwagę podczas wyboru dalszego kierunku edukacji, i o różnych projektach skierowanych do młodzieży przez cały rok szkolny. Doradca zawodowy Wojewódzkiego Urzędu Pracy (WUP) prowadzi panele informacyjne o aktualnych informacjach o rynku pracy. Przedstawiciele	
--	--	--	--	---	--

		pracy.		przedsiębiorców i pracodawców dzielą się informacjami na temat tego, w jaki sposób szukają pracowników, którzy spełniają odpowiednie wymagania, co to jest rekrutacja i jak ten proces wygląda, jakie są najczęściej popełniane błędy w aplikowaniu na dane stanowisko, jakie są ich oczekiwania wobec absolwentów szkół i uczelni wyższych, w jaki sposób uczestnictwo w zajęciach z doradztwa zawodowego może pomóc w wyznaczaniu i osiągnięciu celów zawodowych i dlaczego to jest takie ważne – w trakcie roku szkolnego. Osoby zatrudnione w działach HR przedsiębiorstw dzielą się informacjami o procesie rekrutacji (jak najlepiej się do niego przygotować i o czym pamiętać) lub/i przeprowadzają symulację takiego procesu.	
--	--	--------	--	--	--

				Coachowie przeprowadzają np. sesje indywidualne lub/i warsztaty dla młodzieży, rodziców, nauczycieli i dyrekcji.	
--	--	--	--	---	--

**PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO NA ROK SZKOLNY 2026/2027
ZOSTAŁ OPRACOWANY PRZEZ: AGNIESZKĘ TĄDEL -**